

Achterkleindochter Marie Stravinsky: 'Stravinsky zal altijd populair blijven'

Vraag een willekeurige muzikliefhebber welke Russische componisten hij kent en de kans is groot dat hij Igor Stravinsky noemt. Met zijn 109 opusnummers behoort hij tot een van de meest gespeelde componisten van de 20ste eeuw. Stravinsky's repertoire werd in december 2016 nog eens uitgebreid met de reconstructie van het verloren gewaande *Begrafenislied*.

TEKST: OLGA DE KORT-KOULIKOVA
FOTO'S: FONDATION IGOR STRAVINSKY

Sinds kort heeft het *Begrafenislied*, opus 5 uit 1908 ook een eigen cd-opname. De achterkleindochter van de componist, Marie Stravinsky, volgt met belangstelling alle ontwikkelingen rondom de componist en zorgt met haar Fondation Igor Stravinsky voor het in stand houden van zijn nalatenschap.

Welke rol speelt de Fondation Igor Stravinsky in de kennismaking van muzikliefhebbers met de muziek van uw overgrootvader?

Marie Stravinsky: 'Het idee om dit fonds op te richten ontstond zo'n tien jaar geleden, in 2008. In die tijd heeft onze familie veel van zijn leden verloren. Op een gegeven moment heb ik me gerealiseerd dat ik de laatste directe volwassen afstammeling van Stravinsky in Europa was. Toen besloot ik om de Fondation Igor Stravinsky (FIS) op te richten

Marie Stravinsky

met als doel de werken van mijn overgrootvader te populariseren en zijn nagedachtenis levend te houden. Bovendien hielp dit fonds om een band tussen het publiek en de familie van Stravinsky te creëren. Wij zijn altijd bereid om alle vragen te beantwoorden en te helpen.

De FIS heeft overigens goede connecties met Nederland dankzij de heer Geert Pruiksma, onze vertegenwoordiger voor de Benelux. Hij heeft enkele evenementen rondom Stravinsky in Groningen georganiseerd, met name ter gelegenheid van het jubileum van *Le Sacre du Printemps*, dat in 2013 zijn honderdste verjaardag vierde. Ook zijn wij erg gelukkig met de samenwerking met de Nederlandse filmregisseur Lucas van Woerkum, die samen met Wim Lehnhausen medeoprichter is van *Symphonic Cinema*. Ik vond zijn *Vuurvogel* briljant en zeer verrassend. De FIS kijkt ernaar uit om met hem aan een nieuw project te werken.'

Is de receptie van Stravinsky's muziek in de loop der tijd veranderd? Merkt u dat iets minder of juist meer wordt gespeeld dan vroeger?

'Nee, als ik het zo bekijk, is er eigenlijk niet zoveel veranderd. De muziek van *De Vuurvogel*, *Petroesjka* en *Le Sacre du Printemps* wordt nog steeds het meest gespeeld. Deze drie grote balletten staan op het repertoire van elke dirigent en vormen een ware uitdaging, vooral voor jonge maestro's. Ook de muziek uit zijn Europese periode – gecomponeerd tussen 1914 en 1940 in Frankrijk en Zwitserland – wordt vaak gespeeld,

met de symfonieën en het *Vioolconcert* als favorieten. Zijn twaalftoonswerken zijn echter minder bekend. Je hoort ze niet vaak, ze worden als nogal sober ervaren. Onlangs had ik een gesprek met mijn vriend, dirigent Charles Dutoit, en hij is ervan overtuigd dat het publiek ze nog zou kunnen waarderen. Het is wel zo dat je daarvoor ervaren musici moet hebben die deze seriële werken kunnen uitvoeren.'

Bedoelt u dat Stravinsky's muziek altijd actueel blijft?

'Zeer zeker, zijn muziek is ongetwijfeld voor de eeuwigheid geschreven. Hij is populair en zal dat altijd blijven.'

In december 2016 was de première van het herontdekte *Begravenislied* in Sint-Petersburg. Er volgden premières overal ter wereld en nu is ook de eerste opname door het Lucerne Festival Orchestra onder leiding van Riccardo Chailly een feit. Hoe was het voor u persoonlijk om deze compositie te leren kennen?

'Deze onverwachte ontdekking ontlokte veel enthousiaste reacties overal ter wereld. Ik heb de kans gehad om de première van de reconstructie in Rusland bij te wonen, en ik moet zeggen dat ik van elke noot heb genoten. Ik ben blij dat het *Begravenislied* deze nieuwe kans kreeg, want de componist zelf rekende deze muziek tot zijn beste werken. De opname van Riccardo Chailly heeft een levendige en zeer kleurrijke uitvoering vastgelegd.'

En uw favoriete Stravinsky-werk van dit moment is...?

'Dit fascinerende *Begravenislied* natuurlijk!'

Waarschijnlijk is er ieder jaar een jubileum van een of een andere compositie van Stravinsky. Welk jubileum kunnen we binnenkort verwachten?

'Dit jaar viert *L'Histoire du Soldat* zijn honderdste verjaardag. Dit jubileum zal niet onopgemerkt voorbij gaan. Op 28 september aanstaande vindt een bijzondere uitvoering plaats in het Kunstcentrum van de Internationale School in Genève. Het is een voorstelling in meerdere talen, gespeeld door Ensemble Variante en Luigi Maio, die alle personages voor zijn rekening neemt.'

Heeft de FIS plannen voor een Igor Stravinsky-museum?

'Dat is zeker mijn droom, maar ook een nogal prijzige. Maar stel je voor wat voor een museum het zou kunnen zijn met al die nieuwe virtuele technologie! Het zou zoveel kunnen bijdragen aan een dieper begrip van Stravinsky's muziek. Maar voorlopig is de FIS met een iets reëler plan bezig, namelijk het voorbereiden van het *Abécédaire Stravinsky*. Een verzamelwerk van verschillende auteurs die de componist steeds vanuit een andere invalshoek benaderen. Hun bijdragen beslaan 26 hoofdstukken, in alfabetische volgorde uiteraard. Tussen de medewerkers zitten familieleden, maar ook musici, dirigenten, componisten, fotografen en goede vrienden. Dit *Stravinsky-ABC* komt in oktober 2018 uit, bij de gerenommeerde Zwitserse uitgever La Baconnière. Ik hoop dat dit boek weer een steentje bijdraagt aan de waardering van Igor Stravinsky en zijn muziek.'

